

Sirküler No: 023

İstanbul, 30 Ocak 2019

Konu: 30 Ocak 2019 tarihinde yayımlanan 7162 sayılı Kanun'la vergi mevzuatında yapılan değişiklikler.

Özet: 30 Ocak 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7162 sayılı Kanun'la Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları ile Katma Değer Vergisi Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanunu'nda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- *Başta ev hanımları olmak üzere oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, örgü, dantel, tarhana, erişte, mantı gibi malları işyeri açmaksızın satanlar esnaf muafılığından yararlanmaktadırlar.*

7162 sayılı Kanun'la, yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından (2019 yılı için 30.800 TL) fazla olmamak üzere, yukarıdaki malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar da esnaf muafiyeti kapsamına alınmıştır.

- *İşverenler tarafından sadece; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.*

- *Vergiye uyumlu mükelleflerin indirim şartlarından biri beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olmasıdır. Her bir beyanname itibarıyla 10 TL'ye kadar olan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmamaktadır. 7162 sayılı Kanun'la 10 TL ibaresi 250 TL olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim şartlarının varlığı açısından dikkate alınacaktır.*

- *27 Mart 2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden tevkif edilerek tahsil edilen gelir vergisi red ve iade edilecektir.*

Bunun için aldığı söz konusu tazminatlar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmış olan hizmet erbabının düzeltme zaman aşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairesine başvurması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu iadenin alınabilmesi için dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartı da bulunmaktadır.

- *2019 UEFA süper kupa finali ve 2020 UEFA şampiyonlar ligi finali müsabakalarına ilişkin olarak; UEFA, katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli dar mükellef kurumlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları KDV'den istisna (tam istisna) edilmiştir.*

Yukarıda belirtilen birlik, kulüp ve kurumlara ayrıca söz konusu müsabakaların Türkiye'de oynanmasına ilişkin olarak Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti de sağlanmıştır.

Yukarıda yürürlük tarihine ilişkin bilgi verilmeyen düzenlemeler yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

9 Ocak 2019 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan Kanun Teklifi, 18 Ocak 2019 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaşmıştı. Ardından 30 Ocak 2019 tarihli Resmi Gazete’de 7162 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ismiyle yayımlanan bu Kanun’la; Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları ile Katma Değer Vergisi Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanunu’nda bazı değişiklikler yapılmıştır. 7162 sayılı Kanun’la vergi mevzuatında yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalarımız aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

1. Evde ürettikleri malları internet üzerinden satanların esnaf muafılığı karşısındaki durumu

Gelir Vergisi Kanunu’nun “Vergiden muaf esnaf” başlıklı 9. maddesinin (6) numaralı bendinde; evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik (TDK: hareketi sağlayan) kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla oturdukları evlerde ürettikleri aşağıdaki malları işyeri açmaksızın satanlar esnaf muafılığından yararlanmaktadırlar.

Söz konusu ürünler yasa; havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tiğ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı olarak sayılmıştır.

Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir.

7162 sayılı Kanun’un 1. maddesiyle, yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından (2019 yılı için 30.800 TL) fazla olmamak üzere, bu satışların internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yapılması durumunda da esnaf muafılığından yararlanılabileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Gerekçede; bu değişikliğin öncesinde yukarıda sayılan kişilerin imal ettikleri söz konusu ürünleri internet üzerinden satmaları durumunda esnaf muafiyetini kaybettikleri ve basit veya gerçek usulde ticari kazanç mükellefi oldukları, bu düzenlemeyle başta ev hanımları olmak üzere küçük esnafın desteklenmesinin amaçlandığı ifadelerine yer verilmiştir.

Bu düzenleme, Kanun’un yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

2. İşsizlik ödeneği ve işe başlatmama tazminatlarında gelir vergisi istisnası

Gelir Vergisi Kanunu’nun, tazminat ve yardımlarda istisnaları düzenleyen 25. maddesinin (1) numaralı bendinde; ölüm, engellilik, hastalık ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımların gelir vergisinden istisna olduğuna dair düzenleme bulunmaktaydı.

7162 sayılı Kanun’un 2. maddesiyle söz konusu düzenleme; “Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı” şeklinde değiştirilmiştir.

Yeni düzenleme; ölüm, engellilik, hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımların gelir vergisinden istisna olduğu hükmünde herhangi bir değişiklik içermemektedir.

Diğer taraftan yapılan değişiklikle, gelir vergisinden istisna olarak dikkate alınabilecek olan işsizlik ödeneği ve işe başlatmama tazminatlarının kanuni dayanakları madde metnine eklenmiştir. Buna göre işverenler tarafından sadece; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Düzenlemenin gerekçesinde; işverenler tarafından yukarıdaki kanunlar kapsamında olmaksızın işsizlik veya işe başlatmama vb. adlar altında çeşitli ödemeler yapılarak, bu ödemelerin de anılan istisna kapsamında olduğu yönünde ihtilaflar yaratıldığı belirtilmektedir. Gerekçede söz konusu düzenlemenin amacının da işsizlik kapsamında verilen tazminatların hangilerinin istisna kapsamına girdiğine açıklık getirilmesi olduğu ifade edilmiştir.

Bu hüküm, Kanun'un yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

3. Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121. maddesinde yer alan ve vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan vergi indirimine ilişkin hüküm uyarınca, aşağıdaki şartları taşıyan mükelleflerin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin % 5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilmektedir. İndirim uygulamasından ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilmektedir. Ancak finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonlarının bu uygulamadan yararlanması mümkün değildir.

Söz konusu indirimden yararlanabilmek için;

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son 2 yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (**Her bir beyanname itibarıyla 10 TL'ye kadar olan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmamaktadır.**),
- Aynı sürede haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması,
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 TL'nin üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,
- Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki 4 takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde sayılan fiillerin işlenmemiş olması,

gerekmektedir.

7162 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle söz konusu düzenlemede yer alan 10 TL ibaresi **250 TL olarak değiştirilmiştir**. Buna göre her bir beyanname itibarıyla 250 TL'ye kadar yapılan eksik ödemeler kanuni süresinde ödenme şartının ihlali sayılmayacaktır.

Söz konusu Kanun'la ayrıca, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması halinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden 15. günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, kanuni süresinde ödenmiş olma şartının ihlal edilmiş sayılmayacağına ilişkin düzenleme de eklenmiştir.

Kanun gerekçesinde konuya ilişkin örnekli açıklamalar yapılmıştır. Buna göre örneğin KDV mevzuatında ihraç kayıtlı mal teslimlerinde, ihracatın 3 ay içerisinde gerçekleştirilmesi hainde tecil edilen vergiler terkin edilmektedir. İhraç kayıtlı teslimlerde ihracatın Kanun'da belirtilen sürelerde gerçekleşmemesi halinde tecil süresinin (teslimin yapıldığı tarihi izleyen 3. ayın sonuna kadar olan süre) bitiminden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, vergiye uyumlu mükellef olmanın şartlarından biri olan, tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması şartının ihlal edilmediği kabul edilecektir.

Bu düzenlemeler **1 Ocak 2019 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde** indirim şartlarının varlığı açısından dikkate alınacaktır.

4. İ kale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlardan kesilen vergileri iadesi

27 Mart 2018 tarihli 2. mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 7103 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'nun "Tazminat ve yardımlarda istisna" başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar ile iş kaybı, iş sonu ve iş güvencesi tazminatları gelir vergisinden istisna olarak tanımlanmıştır. Ancak bu tür ödeme ve yardımların toplamının kıdem tazminatı istisna tutarının (tavan) hesabında dikkate alınacağı da madde metnine eklenmiştir.

7162 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu'na geçici 89. madde eklenmektedir. Buna göre 7103 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden (27 Mart 2018) önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden tevkif edilerek tahsil edilen gelir vergileri red ve iade edilecektir.

Bunun için aldıkları söz konusu tazminatlar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmış olan hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairesine başvurması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu iadenin alınabilmesi için dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartı da bulunmaktadır. Red ve iade işlemleri Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca yapılacaktır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere vazgeçilen davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekâlet ücretine hükmedilmeyecektir. Ancak hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan iade talepleriyle ilgili olarak bu madde hükmü uygulanmayacaktır.

Bu düzenlemenin gerekçesinde ise 7103 sayılı Kanun'un yayım tarihinden (27 Mart 2018) önceki dönemler için bu ödemeler üzerinden kesilen gelir vergilerinin iadesine yönelik olarak çok sayıda dava açılmış olduğu ve bu davalarda yargı organları idare aleyhine verilen kararların müstakar (TDK: İstikrar bulmuş) hale geldiği belirtilmektedir.

Söz konusu düzenleme Kanun'un yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

5. Türkiye'de oynanacak final maçlarına ilişkin KDV istisnası ve kurumlar vergisi muafiyeti

7162 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle, KDV Kanunu'na geçici 40. madde eklenmiştir. Buna göre 2019 UEFA süper kupa finali ve 2020 UEFA şampiyonlar ligi finali müsabakalarına ilişkin olarak;

- UEFA (Avrupa Futbol Federasyonu Birliği),
- Katılımcı futbol kulüpleri,
- Organizasyonda görevli dar mükellef kurumlara,

bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları KDV'den istisna (tam istisna) edilmiştir.

Bu istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilecektir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise KDV Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilebilecektir.

7162 sayılı Kanun'un 12. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu'na da aynı konuya ilişkin olarak geçici 11. madde eklenmiştir. Buna göre 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının Türkiye'de oynanmasına ilişkin olarak Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla yukarıda belirtilen birlik, kulüp ve kurumlara, gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti getirilmiştir. Bu muafiyet, tevkif yoluyla alınan vergileri de kapsamaktadır.

Bu hüküm de Kanun'un yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

6. Eğlence vergisinin hesaplanması ve ödenmesine dair işlemlerin e-biletle yapılmasına ilişkin yetki

Belediye Gelirleri Kanunu'nun 21. maddesinde eğlence vergisiyle ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığına verilen yetkiler hüküm altına alınmıştır. Söz konusu madde uyarınca, Hazine ve Maliye Bakanlığı, biletle girilen yerlere ilişkin eğlence vergisinin hesaplanması ve ödenmesine dair işlemlerin ödeme kaydedici cihaz kullanılarak yapılmasına ait usul ve esasları belirleme konusunda yetkilidir.

7162 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle, yukarıdaki maddede yer alan "ödeme kaydedici cihaz kullanılarak" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya elektronik belge düzenlenmek suretiyle" ibaresi eklenmiştir.

Yayım tarihinde (30 Ocak 2019) yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalikoğlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.